

Milieufiche

Omgevingsvergunning: vervanging van de milieu- en stedenbouwkundige vergunning vanaf 2017

De omgevingsvergunning wordt een feit. Na het decreet in 2014 is begin dit jaar ook het omgevingsvergunningsbesluit gepubliceerd.

De nieuwe procedure is van toepassing vanaf 23 februari 2017. Dit betekent een ware revolutie in de milieuwetgeving: een gezamenlijke milieuvergunning / stedenbouwkundige vergunning, een belangrijke declassering van ingedeelde inrichtingen, een permanente vergunning en de integratie van de behandeling en beoordeling van een project-MER en OVR.

In deze milieufiche lichten we de algemene principes toe. In een aantal volgende milieufiches zullen we verder ingaan op de details die voor u als ondernemer relevant kunnen zijn.

Doelstelling

De omgevingsvergunning integreert de stedenbouwkundige handelingen en de exploitatie van ingedeelde inrichtingen. Ze vervangt m.a.w. de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning, op vandaag 2 afzonderlijke procedures met enkel een wettelijke koppeling tussen beide types van vergunningen.

Dit moet leiden tot een meer samenhangende beoordeling, snellere en betere beslissingen en minder administratieve rompslomp voor de aanvrager.

De omgevingsvergunning is een permanente vergunning, waar een milieuvergunning tot nu toe in regel maximaal geldig is voor 20 jaar. Dit impliceert dat een actualisatie van de omgevingsvergunning op een bepaald moment nodig zal zijn.

Basis gelegd in decreet

Het kaderdecreet omtrent de omgevingsvergunning dateert reeds van 25 april 2014 en werd gepubliceerd op 23 oktober 2014.

De vergunningverlening voor ingedeelde hinderlijke inrichtingen en stedenbouwkundige handelingen zal voortaan verlopen via de procedures van het omgevingsvergunningsdecreet.

De inhoudelijke aspecten blijven geregeld via enerzijds het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM), VLAREM II en Vlarem III en anderzijds via de Vlaamse Codes Ruimtelijke Ordening (VCRO).

Het milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985 en VLAREM I worden hiermee opgeheven.

Procedurebesluit

Het uitvoeringsbesluit van 27 november 2015 werd gepubliceerd op 23 februari 2016. Het omvat 521 bladzijden, 799 wetsartikelen en 19

bijlagen en wijzigt nog 58 andere besluiten.

Het besluit bepaalt de regels waaraan een omgevingsvergunningsaanvraag moet voldoen, de weg die ze moet volgen, de instanties die advies moeten geven, en de regels voor het eventuele openbaar onderzoek.

Ook in deze geïntegreerde vergunningsprocedure is er zowel een gewone als een vereenvoudigde procedure. De 'melding' wordt eveneens behouden.

Bij de gewone procedure duurt het volledig en ontvankelijkheidsonderzoek 30 dagen. De bevoegde overheid moet een definitieve beslissing nemen over de vergunningsaanvraag binnen een termijn van:

- 105 dagen, als er geen advies van de omgevingsvergunningscommissie vereist is; en
- 120 dagen, als er wel zo'n advies nodig is.

In beide gevallen is de procedure éénmalig verlengbaar met 60 dagen in volgende gevallen:

- organisatie van een openbaar onderzoek;
- toepassing van de administratieve lus;
- de aanvraag omvat wegenwerken waarover de gemeenteraad beslissingsbevoegdheid heeft.

De vereenvoudigde procedure (eindbeslissing binnen 60 dagen) is mogelijk bij:

- een beperkte verandering van een vergund project;
- een tijdelijke inrichting of activiteit,
- een wijziging of aanvulling van de indelingslijst;
- types van projecten aangewezen door de Vlaamse regering.

Ze omvat geen openbaar onderzoek en kan nooit gebruikt worden voor aanvragen die een MER, een veiligheidsrapport of een passende beoordeling in het kader van de natuurwetgeving vergen.

Ook een melding is mogelijk voor de meldingsplichtige stedenbouwkundige handelingen en ingedeelde inrichtingen of activiteiten van een project.

De bevoegde overheid bezorgt dan binnen de 30 dagen een meldingsakte, na controle of de activiteiten effectief meldingsplichtig en niet verboden zijn.

Het project mag worden uitgevoerd of geëxploiteerd vanaf de dag na de datum van betekening van de meldingsakte.

De vergunning op proef blijft bestaan, voor zover ze geen stedenbouwkundige handelingen omvat.

De mogelijkheid voor de initiatienemer om facultatief een voorafgaande projectvergadering te organiseren vooraleer de aanvraag wordt ingediend, is dan weer overgenomen uit de ruimtelijke ordeningswetgeving. Daarbij moet er wel minstens een realistische projectstudie zijn.

De verplichte informatievergadering blijft bestaan voor projecten die een project-MER of een omgevingsveiligheidsrapport vergen.

Een melding zal nodig zijn bij overdracht, stopzetting of verval van de exploitatie.

Permanente vergunning

Net zoals de huidige stedenbouwkundige vergunning wordt de omgevingsvergunning een permanente vergunning. Dit is een verandering t.o.v. de milieuvergunning, die tot nu toe maximaal voor 20 jaar geldig was.

In de plaats van de 20-jaarlijkse hernieuwing van de milieuvergunning komt er een regime van periodieke evaluaties, met de mogelijkheid om de vergunning 'bij te stellen'. Hiernaast zijn ook ad hoc-evaluaties mogelijk.

Ook nieuw is dat op het einde van elke exploitatieperiode het publiek de kans krijgt om opmerkingen te formuleren over het voorwerp en de duur van de verdere exploitatie.

Bijstelling van de omgevingsvergunning

Een aanpassing van de milieuvergunningvoorwaarden kan op gemotiveerd verzoek van de exploitant of de overheid maar nu ook van het betrokken publiek.

Om de twintig jaar is ook een bijstelling mogelijk van het voorwerp van de vergunning en van de vergunningsduur.

Omzetting bestaande vergunningen

Bestaande milieuvergunningen van beperkte duur, waarvan de aanvraag is ingediend vanaf 10 september 2002, kunnen via een aparte procedure omgezet worden in omgevingsvergunningen van permanente duur.

Tussen de 48 en 36 maanden voor het verstrijken van de vergunningstermijn

wordt deze omzetting aangevraagd via een speciaal meldingsformulier.

De stedenbouwkundige handelingen noodzakelijk voor de exploitatie moeten dan wel hoofdzakelijk vergund zijn.

Declassering

Via de omgevingsvergunning wordt ook een belangrijke declassering doorgevoerd van de inrichtingen die milieuhinder kunnen veroorzaken. Vanaf 23 februari 2017 wordt de nieuwe indelingslijst van kracht die als bijlage 1 bij Vlarem II gevoegd wordt.

Een aantal rubrieken gaan van klasse 1 naar klasse 2, niettemin wordt voor deze rubrieken de verplichting tot aanstelling van een milieuoördinator behouden en is bij een aanvraag tot het bekomen van een omgevingsvergunning het advies vereist van de afdeling Milieu, bevoegd voor de omgevingsvergunning.

Voorbeelden zijn: tankstations met minder dan 90 ton benzine en zonder LPG, vast opgestelde motoren tot 5.000 kW, stoomgeneratoren, zwembaden,...

Daarnaast declasseren ook een reeks rubrieken van 2 naar 3.

Bevoegde overheid

De standaard wordt dat de meeste vergunningsaanvragen behandeld worden door de gemeente.

Verder is de Vlaamse Regering of gewestelijke omgevingsambtenaar in eerste aanleg bevoegd voor:

1° de Vlaamse projecten

2° projecten die uitsluitend mobiele of verplaatsbare inrichtingen of

activiteiten omvatten over twee of meer provincies

De deputatie is bevoegd voor:

1° de Provinciale projecten;

2° projecten die uitsluitend mobiele of verplaatsbare inrichtingen of activiteiten omvatten over twee of meer gemeenten in hun provincie;

3° de projecten die in de eerste klasse ingedeelde inrichtingen of activiteiten omvatten dien noch een Vlaams noch een gemeentelijk project of onderdeel van beiden zijn.

Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor:

1° de gemeentelijke projecten;

2° de andere gevallen dan deze waarvoor de Vlaamse Regering of de deputatiebevoegd is.

Vlaamse en provinciale projecten

Twee lijsten leggen vast welke projecten worden toegewezen aan de provincies of het Vlaamse Gewest. Deze lijsten zijn op 4 maart 2015 in het Belgisch Staatsblad verschenen. Wat niet op een lijst staat, gaat naar de gemeenten. Er bestaat momenteel nog geen 'gemeentelijke lijst'.

Op de Vlaamse lijst staan o.a. :

- 'Vlaamse projecten' (afvalverbrandingsinstallaties > 50.000 ton/j, monostortplaatsen bagger-/ruimingspecie \geq 100.000 m³, opsporen/winnen koolwaterstoffen uit ondergrond, gebouwen/-complexen \geq 50.000 m² buiten steden, golfterreinen \geq 18 holes, militaire projecten);
- aanvragen over het grondgebied van 2 of meer provincies .

Op de provinciale lijst staan o.a. :

- 'Provinciale projecten' (fietspaden van fietsnetwerk waterinfrastructuur, gewestelijke /provinciale domeinen, permanente omlopen voor motorvoeren vaartuigen, golfterreinen \geq 8 en <18 holes, ontginningsgebieden, gebouwen/-complexen \geq 15.000 m² buiten centrumsteden, max. 4 windmolens > 1500 kW buiten zeehavens);
- aanvragen over het grondgebied van 2 of meer gemeenten;

Vooroverleg en digitalisering

Om de vergunningverlening te versoepelen, wordt meer belang gehecht aan een voortraject met overleg vooraleer de aanvraag wordt ingediend.

Het besluit mikt ook op een doorgedreven digitalisering van de procedure via het Omgevingsloket. Dit bestaat reeds, maar vandaag kunnen enkel nog maar stedenbouwkundige aanvragen digitaal ingediend worden, en dan nog maar in een beperkt aantal gemeenten. Door de overheid wordt gestreefd naar een volledige werking van het loket vanaf 23 februari 2017.

Invoegetreding

Het decreet en het besluit treden in werking één jaar na bekendmaking van het besluit, dat is dus op **23 februari 2017**.

Een zeer belangrijke datum om in het oog te houden voor wie een vergunningsaanvraag voorbereidt: tot die datum worden de dossiers ingediend volgens de oude werkwijze, vanaf dan volgens de nieuwe.

De aanvragen die op 23 februari 2017 in behandeling zijn, worden nog afgehandeld volgens de "oude" procedure. In de overgangsmaatregelen is wel bepaald dat de vergunningverlenende overheid toch een vergunning voor onbepaalde duur kan verlenen..

Controles en sancties

Controles en sancties worden in een apart handhavingsdecreet ondergebracht. Dit was al zo voor de milieuhandhaving (Titel XVI van DABM: Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen, dd. 21/12/2007, BS 29/02/2008), maar dit wordt nu ook het geval voor de stedenbouwkundige handhaving (Decreet van 25 april 2014 betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning – BS 27/08/2014).

Inlichtingen

① Voor verdere info kan u steeds terecht bij Antea Group.

Marleen Verbruggen 03/221 55 26

Geert T'Kindt 09/261 63 10

Patricia Ovaere 09/276 64 81